

cessioner og Privilegier, for hvis Meddelelse de nærmere Betingelser ikke ere foreskrevne ved Lov". Anledningen til den Forhandling, vi saaledes have ført med den ærede Konseilspræsident, er ikke særlig det Spørgsmaal, som man paa et andet Punkt i Betænkningen vil se har været Genstand for Overvejelse med den ærede Indenrigsminister, nemlig Stiftstidendernes Privilegier. Dette Spørgsmaal skal jeg ikke her gaa ind paa. Forhandlingen med Konseilspræsidenten har nærmest været foranlediget ved to Koncessioner, som man vil finde aftrykte i Betænkningen. Den ene, der findes under Nr. 226, er en Koncession, som af Finansministeriet er udstedt paa en Flydedok i St. Thomæ Havn, den anden der findes i Betænkningen under Nr. 78, er en under Indenrigsministeriet udfærdiget Koncession til det grønlandske Kryolitselskab. Koncessioner af en eller anden Art her i Landet pleje jo i Reglen at udkræve Lovhjemmel, og der bliver da i Loven fastsat de Betingelser og Bestemmelser, som man maatte anse for at være fornødne, for at sikre det offentlige Interesser, ogsaa Hensynet til Statskassens Tarv. Det sker jo f. Eks. hver Gang, der er Tale om at anlægge en Jernbane. Det er dog ikke udelukket, at der ogsaa her i Kongeriget kan forekomme Koncessioner, som ere udfærdigede af Administrationen paa egen Haand, og som vise sig at kunne komme til at skade Statskassen. Vi have saaledes paa Tillægsbevillingsforslaget et Eksempel derpaa. Det er Bygholms Vejler oppe ved Limfjorden, hvor den i sin Tid af Regeringen udfærdigede Koncession lider af saadanne Mangler, at der nu bliver Udgifter for Statskassen. Men i Reglen vil det dog ligge i Lovgivningsmagtens Haand at have Indseende med Ordningen af den Slags Forhold. Anderledes stiller det sig med vore Besiddelser, med Vestindien og Grønland, der mener Regeringen at kunne udfærdige Koncessioner paa egen Haand. Jeg skal ganske lade det staa hen, hvorvidt dette er rigtigt; men det er ud fra denne Forudsætning, at der handles. Hvis nu Grønland og Vestindien vare Lande eller Landsdele eller Dele af Riget, som klarede sig selv, hvis deres Finanser ikke vedkom os, hvis deres Indtægter og Udgifter kun berørte dem selv, saa var der maaske ikke noget væsentligt at sige hertil. Men saaledes er Forholdet jo ikke. For Vestindiens Vedkommende behøver jeg ikke at minde om, hvilke meget betydelige Summer den danske Statskasse aarlig udreder, og for Grønland er For-

holdet op og ned, i de senere Aar mest ned. Gennemsnittet af de sidste fem Aar for den grønlandske Handel har været et Underskud af 100,000 Kr. om Aaret. Under saadanne Forhold er Ordningen af ethvert Spørgsmaal vedrørende disse Kolonier eller Besiddelser, som medfører enten en Udgift eller Afsavnet af en Indtægt, en Disposition, der sker umiddelbart for den danske Statskasses Regning. Det er Dispositioner, som derfor kræve Bevilling i samme Omfang som enhver anden Bevilling, og som, for saa vidt angaar deres finansielle Virkning, ikke paa nogen Maade kunne anses for at være behørig lovhjemlede uden Rigsdagens Medvirkning. Det siger sig selv, at Rigsdagen kan ikke rolig se paa, at der findes den Slags Huller i Bunden af Statskassen, hvorigennem vore møj-sommeligt sammenskrabede og opsparede Skillinger flyde ud, uden at Bevillingsmyndigheden har nogen som helst Indflydelse eller Kontrol dermed. To særlig flagrante Tilfælde, hvor det uheldige i en saadan Tilstand iøjnefaldende har vist sig, er det, der foreligger i disse to Koncessioner. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Enkeltheder, det vil der blive Lejlighed til, naar vi komme til de paagældende Afsnit af Finansloven. Kun i Korthed dette. Den vestindiske Koncession, som i øvrigt ikke er udstedt af denne Regering, men som er fornyet senest i 1897, altsaa af en af de foregaaende Regeringer, drejer sig om et Privilegium, som i det Tilfælde, at der for Alvor skulde blive Tale om Øernes Afstaaelse til en anden Magt, muligvis — jeg siger muligvis — vil kunne komme til at medføre et væsentligt Tab for Statskassen. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa denne Sag, det er der i denne Sammenhæng ingen Anledning til; men at en saadan Koncession har kunnet gives eller fornyes under saadanne finansielle Forhold, som de vestindiske Øer ere stillede under, og paa et saa sent Tidspunkt, uden at Regeringen har fundet Anledning til at forelægge den til Rigsdagens Godkendelse, det kan man sikkert fra alle Sider være enig om at anse for i høj Grad uheldigt. Endnu uheldigere, endnu mere angribeligt er Forholdet for den anden Koncessions Vedkommende, den grønlandske Koncession. Thi ikke blot drejer det sig ogsaa her om en Disposition, som mulig er af megen Betydning for Statskassen, men det er tillige en Koncession, som er bleven udstedt nu i Sommer, paa tværs af Aftaler, som have været truffene mellem Finansudvalget og en tidligere Minister. Jeg skal som sagt ikke